

Oproep van de penningmeester

pag. 1

CIDI-activiteiten-verslag 2017

pag. 2

CIJO-activiteiten-verslag 2017

pag. 3

Israelische premier onder vuur

pag. 3

Uitnodiging

pag. 4

CIDI centrum informatie en documentatie ISRAEL

Israel Nieuwsbrief

CIDI-periodiek over Israel en de Joodse wereld | jaargang 33 | nummer 1 | februari 2018

Polen: Natie van Rechtvaardigen onder de Volkeren?

Waar zijn de onderzoekers en academici met een geïnformeerde mening over de recente Poolse Holocaust-wet?

Door Yehuda Bauer

De argumenten van de Poolse regering voor de onlangs aangenomen wet met betrekking tot de geschiedenis van Polen tijdens de Tweede Wereldoorlog benadrukken drie punten.

'Poolse' vernietigingskampen

Het eerste punt gaat over de zogenaamde reden voor de wet: verzet tegen het gebruik van de term "Poolse kampen" voor de vernietigings-, concentratie- en dwangarbeidskampen in Polen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Deze zouden "Duitse kampen op het grondgebied van bezet Polen" moeten worden genoemd. Dit is een gerechtvaardigde eis en geen enkele Holocaustonderzoeker of overheid, zeker in het Westen, zou het hiermee oneens zijn. Niet alleen Israël is het hiermee eens.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden volgens de Poolse historicus Jan Grabowski naar schatting 200 duizend Poolse Joden door hun Poolse landgenoten afgeslacht. Bovendien werden ontelbare Joodse onderduikers en hun beschermers door hun Poolse landgenoten aan de Duitsers verraden. Een van de slachtpartijen vond plaats op 10 juni 1941 in het dorpje Jedwabne. Daar werd vrijwel de complete Joodse bevolking van circa 1600 personen door hun katholieke dorpsgenoten vermoord. Honderden van de slachtoffers, voornamelijk vrouwen en kinderen, werden in een boerenschuur opgesloten die vervolgens in brand werd gestoken. In 2011 werd het monument voor de slachtpartij door Poolse neo-Nazi's beklad.

Ook de International Holocaust Remembrance Alliance, de intergouvernementele koepelorganisatie voor onderwijs en onderzoek over de Holocaust, staat volledig achter het Poolse standpunt

in dezen (Ik ben overigens een van de oprichters en actief erevoorzitter van deze organisatie). Het eindeloos herhalen van dit punt, waarover consensus bestaat, geeft de indruk dat het slechts dient

als dekmantel voor het werkelijke doel van de Poolse regering: het smoren van een betekenisvolle discussie over de verhouding tussen de Polen en de Joden tijdens de Holocaust.

Pools nationalisme

Het tweede punt is de passage in de wet die boetes en zelfs gevangenisstraf in het vooruitzicht stelt aan eenieder die beweert dat de Poolse staat of Polen op welke manier dan ook meewerkten aan nazi-misdaden. Dit zou gaan om het verdedigen van de Poolse nationale eer, is het argument, maar dat argument is bijzonder merkwaardig. Polen was een bezet land en de politieke instituties van Polen, voor zover nog aanwezig, konden alleen ondergronds opereren. De ondergrondse stond onder het gezag van de Poolse regering in ballingschap in Londen. "Het Poolse volk" had dan ook nooit officieel medewerking kunnen verlenen aan wat voor daad dan ook omdat het volk nooit om haar mening is gevraagd – en wat is de wil van het volk überhaupt

in zulke omstandigheden? De Poolse staat, dat wil zeggen de officiële overheidsinstanties, was in ballingschap. De bewering dat geen enkele officiële Poolse institutie collaboreerde met de Duitsers is correct – in tegenstelling tot de meeste andere landen in Europa. De verklaring hiervoor is eenvoudig: het beleid van nazi-Duitsland was erop gericht om

Er wordt zelfs beweerd dat zestigduizend Polen Joden hebben gered. Dat is natuurlijk een botte leugen.

de Polen om te vormen naar een natie van slaven die de 'superieure' Duitsers moesten dienen. Poolse diplomatieke onderhandelingen op wat voor gebied dan ook zouden nooit in overweging zijn genomen. (De enige Poolse instantie die door de Duitsers werd erkend was een humanitair hulpcomité dat, in elk geval op papier, bestond uit Poolse, Oekraïense en Joodse vertegenwoordigers – maar dit was geen politiek orgaan.)

Vervolg op pagina 4

Geachte vriend van CIDI

Van 100 jaar Balfour naar 70 jaar Israël. Deze gebeurtenissen met hun oorsprong in het verleden zaten vol hoop voor een positieve toekomst. CIDI houdt die hoop vast en probeert die waar mogelijk in werkelijkheid om te zetten. Met onze activiteiten hebben we echt een verschil weten te maken!

Dat is ook nodig, gezien de toename van zorgwekkende gebeurtenissen. De aankondiging van de verplaatsing van de Amerikaanse ambassade naar Jeruzalem bijvoorbeeld, heeft als negatief bijeffect dat er wereldwijd druk ontstaat op joodse gemeenschappen. Ook in Nederland hebben we recent weer een aantal antisemitische incidenten meegemaakt. Deze ontwikkelingen nopen ertoe dat we meer MOETEN doen. Dat kan niet zonder meer steun.

Al onze inkomsten zijn giften en bijdragen van stichtingen, vrienden en contribuanten en voor een klein deel erfenissen. Onze collegereeks, de lezingen die we organiseren, het lespakket over het Israelisch-Arabisch conflict, onze activiteiten om BDS te bestrijden zijn hier voorbeelden van. Op de volgende pagina's kunt u hier meer over lezen. Wij zijn geheel onafhankelijk en dit willen we zo houden. Uw (extra) steun is hierbij nodig!

Wij hopen ook in 2018 weer op uw morele en financiële steun te kunnen rekenen. Overweeg ook om iemand – ter ere van 70 jaar Israël – als cadeau 'vriend van CIDI' te maken. Meer informatie via cidi@cidi.nl of 070-3646862.

Alon Nir, penningmeester

UITNODIGING: 70 JAAR ISRAEL

een avond met de kleinkinderen van Israels 'Founding Grandparents'

Alon Ben Goerion
kleinzoon van David Ben Goerion

Shaul Rahabi
kleinzoon van Golda Meir

Op 14 mei 1948 ondertekenden 25 Joodse leiders de Israelische onafhankelijkheidsverklaring. Twee van hen, **David Ben Goerion** en **Golda Meir**, werden later premier. Ter gelegenheid van Israels 70-jarige bestaan gaan hun kleinkinderen in gesprek over de geschiedenis van Israël en de rol van hun grootouders – als leiders, als politici en als mens.

CIDI centrum informatie en documentatie ISRAEL

AANMELDEN
Verplicht via cidi@cidi.nl
of telefonisch 070-3646862

WANNEER:
Donderdag 17 mei

WAAR:
De Balie, Kleine-Gartmanplantsoen 10 te Amsterdam

AANVANG:
20:00 uur, inloop vanaf 19:30 uur.

KOSTEN:
€ 5 voor studenten en Vrienden van CIDI,
€ 10 voor geïnteresseerden

STUDIEREIZEN

Ook in 2017 verzorgde CIDI diverse studiereizen naar Israël. In juli vond de jaarlijkse reis voor **JOURNALISTEN EN BELEIDSMAKERS** naar Israël en de Westelijke Jordaanoever plaats. De groep van 20 deelnemers was gevarieerd, van politiek medewerkers tot journalisten en opiniemakers, maar het programma nog meer.

Gedurende de reis spraken de journalisten en beleidsmakers met Israëlische en Palestijnse politici, met experts op deelgebieden, academici en de gewone mensen op straat. De reis was een groot succes en in de media verschenen diverse artikelen. Een van de journalisten schreef zelfs 17 artikelen over de reis. Aan de studiereis gingen twee voorbereidende bijeenkomsten vooraf waarin de deelnemers colleges kregen over de geschiedenis van het Arabisch-Israëliësch conflict.

Journalisten op weg naar de Knesset. Foto: CIDI

In mei was CIDI medeorganisator van een **STUDIEREIS NAAR ISRAËL VOOR DE LERARENOPLEIDINGEN** mens- en maatschappijvakken (geschiedenis, aardrijkskunde, economie en maatschappijleer) van de Hogeschool van Amsterdam.

VERKIEZINGSDEBAT

Voorafgaand aan de Tweede Kamerverkiezingen van 15 maart 2017 organiseerde CIDI traditioneel een groot Midden-Oosten verkiezingsdebat met de buitenlandwoordvoerders van alle politieke partijen.

EDUCATIE

In 2017 organiseerde CIDI voor de 29e maal (!) in het CIDI-gebouw de **INTERUNIVERSITAIRE COLLEGEREKS** 'Israëls buitenlandse politiek'. Het doel van de tien hoorcolleges is de kennis van Nederlandse studenten over het Arabisch-Israëliësch conflict te vergroten en het debat te verdiepen. De docenten van de collegereeks zijn verbonden aan verschillende Nederlandse universiteiten of experts op deelgebieden van de politieke situatie in het Midden-Oosten.

CIDI publiceerde een reeks **KATEREN OVER HET MIDDEN-OOSTEN**. Ook werd speciaal voor het vmbo een **DIGITAAL LESPAKKET** ontwikkeld over het Arabisch-Israëliësch conflict.

ZESDAAGSE OORLOG

Op 13 juni sprak de bekende Arabisch-Israëliësch journalist **KHALED ABU TOAMEH** voor CIDI in het Amsterdamse Compagnietheater over "50 jaar Zesdaagse Oorlog en nog steeds geen vrede". De avond werd door zo'n 200 mensen bezocht en na afloop werd er nog lang nagepraat. De volgende dag sprak Abu Toameh over hetzelfde onderwerp in een besloten ontmoeting met de Tweede Kamercommissie Buitenlandse Zaken.

SYMPOSIUM 50 JAAR BALFOUR

Kolonel Richard Kemp, oud-commandant van de Britse troepen in Afghanistan

In november 2017 was het een eeuw geleden dat de Balfourverklaring werd afgegeven die de volkenrechtelijke basis legde voor de stichting van de staat Israël. CIDI georganiseerde

in dat verband een symposium waar sprekers met internationale naam en faam hun visie gaven op de honderd jaar die sinds de Balfourverklaring zijn verstreken.

CIDI ACTIVITEITEN

CIDI biedt al ruim veertig jaar onafhankelijke en betrouwbare informatie over Israël en antisemitisme in Nederland. Daarnaast zijn wij waar nodig en mogelijk actief in de politiek, het onderwijs, de media en het publieke debat. Op deze pagina's presenteren wij 'tussen de bedrijven door' een greep uit de vele activiteiten die CIDI in 2017 ondernam.

CIDI GROEIT OP HET INTERNET

Op het internet heeft het CIDI het afgelopen jaar een enorme groei gekend. Door middel van sociale media, video's, livestreams en artikelen heeft het CIDI in 2017 zijn geluid voor Israël en tegen antisemitisme luid laten horen.

Zowel op Twitter als op Facebook laat het CIDI dagelijks van zich horen en wordt veelvuldig over actualiteiten en activiteiten geïnformeerd. Het aantal volgers is dan ook daverend toegenomen, waardoor de berichten soms wel honderdduizenden mensen bereiken.

Dankzij de groei op sociale media weet het CIDI effectief te handelen. Een voorbeeld hiervan is toen de NOS een verkeerde afbeelding had gebruikt bij een nieuwsbericht. Bij de berichtgeving over een Israëlisch bombardement van een chemische wapenfabriek in Syrië, had de omroep een beeld geplaatst met gewonde burgers. Een foutieve suggestie, daar er geen sprake was van burger-slachtoffers en de foto bovendien maanden eerder in een ander deel van het door burgeroorlog verscheurde land was genomen. Nadat CIDI de NOS via Twitter hierop aansprak – en dit bericht door tientallen volgers werd gedeeld – paste de omroep de afbeelding aan.

Een afname in de toename van het aantal bezoekers van de website en de sociale media-kanalen is nog niet te merken. In tegendeel, de groei lijkt steeds groter te worden. De verwachting is dan ook dat in 2018 het CIDI nog meer mensen op het internet zal bereiken en zo nog effectiever haar standpunten zal weten uit te dragen. [ER] ■

CHANOEKA & ANTISEMITISME

Ter gelegenheid van de eerste avond van Chanoeka organiseerde CIDI op 12 december een bijeenkomst tegen haat en geweld. Voor de deur van het Amsterdamse restaurant HaCarmel, werd de eerste chanoekaakaars

LEZINGEN

Op 19 oktober organiseerden CIDI en de Israëlische ambassade een lezing door professor **URIYA SHAVIT**, getiteld "Combating violent radicalization: Why does Europe fail?" in perscentrum Nieuwspoor. Uriya Shavit is hoofd van de faculteit Arabische en Islamitische studies aan de Universiteit van Tel Aviv.

Op 30 november sprak het Knessetlid **YAIR LAPID** (Yesh Atid) op een CIDI-bijeenkomst over "70 jaar na het VN-delingsplan – Hoe nu verder?" Ook Lapid 'deed' daarna een rondje Nederlandse politiek.

Op 4 september organiseerde CIDI een bijeenkomst met de Britse socioloog **DAVID HIRSCH**. Zijn boek 'Contemporary Left Antisemitism' gaat over de grens tussen legitieme kritiek op Israël en antisemitisme.

Israelische premier onder vuur, verdacht van corruptie

Commentaar

Begin februari maakte de Israelische politie bekend dat ze procureur-generaal Avichai Mandelblit heeft geadviseerd om premier Benjamin Netanyahu te vervolgen voor corruptie.

De al meer dan tien jaar regerende premier wordt op basis van twee onderzoeksdossiers verdacht van het aannemen van steekpenningen, fraude en vertrouwensbreuk. Het nu afgeronde politieonderzoek heeft anderhalf jaar geduurd en de ont-hullingen erover hebben geleid tot veel en aanhoudend publiek protest tegen corruptie in de politiek.

Gelekte informatie

Het onderzoek naar Netanyahu werd gestart in juli 2016. De Israelische media hebben bijna dagelijks over de in politiek opzicht zeer explosieve zaak bericht, waarbij ook gebruik werd gemaakt van gelekte informatie. De bal is nu in handen van de Israelische procureur-generaal, die ook de functie van juridisch adviseur van de regering bekleedt. Hij moet beslissen of de politiedossiers voldoende aanleiding geven voor een formele aanklacht. Dit kan nog enkele maanden duren.

Politieonderzoek tegen een regeringsleider?

Verscheidene landen gaan hier verschillend mee om. Enerzijds wil men politici geen “voorrechten” geven boven burgers, anderzijds wil men het functioneren van de politiek en de stabiliteit van de regering beschermen (het onschendbaarheids-principe).

In de Israelische “basiswet” (Israel heeft geen grondwet) over de regering staat hier helemaal niets over. Politieonderzoek tegen de Israelische premier vereist wel goedkeuring van de procureur-generaal. Dit is ook het geval in bijvoorbeeld Groot-Brittannië (waar een onderzoek werd ingesteld tegen Toni

Blair), Denemarken en Zweden. Er zijn echter landen die het niet zomaar toestaan. In Duitsland moet voor politieonderzoek tegen de Kanselier goedkeuring worden verleend door het parlement. In Italië en Frankrijk mag tegen een regeringshoofd geen politieonderzoek worden ingesteld, met uitzondering op de verdenking van hoogverraad. Enkele jaren geleden sneuvelde in de Knesset een wetsvoorstel, “de Franse wet” genoemd, dat het onmogelijk moest maken om een zittende premier te onderzoeken en ondervragen.

Onschendbaarheid

In Spanje en Denemarken genieten parlementsleden juridische onschendbaarheid. Dit geldt ook voor de premier (die meestal ook Kamer-

schaamte over een tegen hem ingesteld politieonderzoek op verdenking van corruptie. In een afscheidsbriefje verklaarde Offer dat hij het allemaal niet langer aankon en dat vooral het gebrek aan steun van zijn partijgenoten er debet aan was geweest dat hij in een depressie was terechtgekomen.

In 2008 was toenmalig premier Ehud Olmert (Kadima) aan de beurt. In tegenstelling tot Netanyahu legde hij tijdens het politieonderzoek zijn functie neer. Een jaar later werd beslist om Olmert te berechten. Hij werd schuldig bevonden, zat bijna anderhalf jaar in de gevangenis en kwam in juli vorig jaar vrij. Andere beschuldigingen tegen politici, waaronder enkele bewindslieden, hebben niet geleid tot hun

Duizenden Israeli's eisten vorige maand in Tel Aviv het aftreden van Benjamin Netanyahu. Foto Israel Times.

lid is). Daarom kan een berechting pas plaatsvinden na een stemming daarover in het parlement. Ook in Israel is de premier meestal tevens lid van de Knesset. Maar hij kan (net als ieder Knessetlid) wettelijk worden aangeklaagd. Zolang de premier niet schuldig is bevonden mag hij in functie blijven. Overigens geniet de Israelische president wel onschendbaarheid, en kan niet worden berecht zolang hij of zij in functie is.

Eerdere corruptiezaken

In 1977 pleegde de Israelische minister van Huisvesting Avraham Ofer (Arbeiderspartij) zelfmoord uit

aftreden. De huidige minister van Binnenlandse Zaken en leider van de SHAS-partij, Arye Deri, heeft zelfs gevangenzet voor corruptie, maar kon na zijn vrijlating gewoon in het politieke theater terugkeren.

Hooggerechtshof

De publieke opinie is verdeeld over de zaak-Netanyahu. De premier zelf houdt vol dat hij onschuldig is met de woorden: “er was niets, er is niets en er zal ook niets zijn”. Hij vindt zichzelf slachtoffer van een politiek complot. Vraag is echter wat zijn coalitiepartners zullen doen – vooralsnog steunen zij hem; verkiezingen wil momenteel niemand. [HL] ■

CIJO-ACTIVITEITEN 2017

De CIDI Jongerenorganisatie brengt de standpunten van CIDI onder de aandacht van studenten en jongeren. CIJO bestrijdt anti-Israelische vooroordelen in de media en op universiteiten en zet zich in voor goede betrekkingen tussen Nederland en Israel.

Voorlichting en actie

De slogan van CIJO – jongeren met een hart voor Israel – werd in 2017 in de praktijk gebracht in activiteiten, lezingen en demonstraties. Zo bezocht een groep van 20 studenten onder leiding van CIJO het Europees Parlement in Brussel. Hier namen ze deel aan de conferentie ‘Include, Invest, Involve’ – een tegenwicht tegen de anti-Israelische BDS-beweging.

Samenwerking en actie

Ook ontving CIJO een groep Israelische scholieren die Nederland bezochten in het kader van een Young

Ambassadors Program. In 2017 werd voor het eerst een officiële samenwerkingsovereenkomst aangegaan met het Israelische Young Ambassadors Program om deze banden te behouden en te versterken. Diezelfde Israelische scholieren werden tijdens hun bezoek aan Nederland uitgenodigd voor “toekomstige kindermoordenaars” en “zionistische terroristen” door het Haagse raadslid Abdoe Khouliani (fractievoorzitter van de islamitische Partij van de Eenheid). CIJO protesteerde tegen zijn schandalige uitlatingen met een demonstratie voor het Haagse stadhuis.

Onderwijs

CIJO bracht haar standpunten ook onder de aandacht op scholen. CIJO-bestuursleden bezochten in 2017 scholen door heel Nederland om lezingen te geven over Israels geschiedenis, de huidige situatie tussen Israel en de Palestijnen, en het Nederlandse beleid ten aanzien van Israel. Door te spreken op scholen en

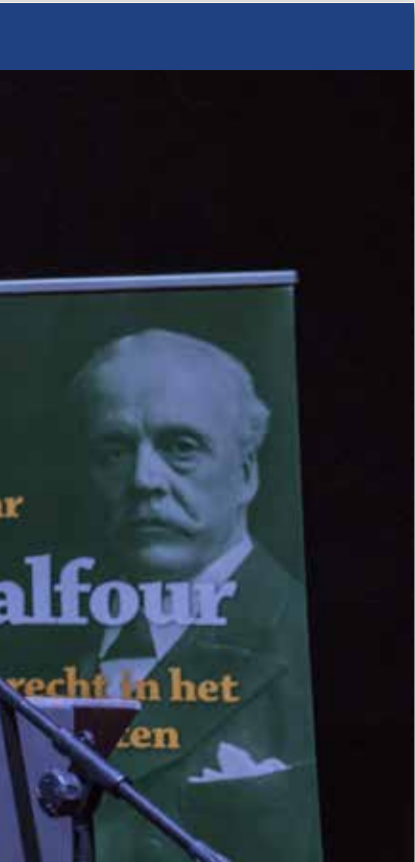
bij politieke jongerenorganisaties wordt het CIJO-geluid niet alleen gehoord door de eigen achterban maar door een veel breder publiek.

Sociale media

Ook via sociale media wist CIJO in 2017 een breed publiek te bereiken. Het bereik van CIJO op Facebook en Twitter groeide, waarmee een positieve trend wordt voortgezet. Bovendien is de website van CIJO in 2017 volledig vernieuwd. De nieuwe website heeft een moderne, overzichtelijke en professionele uitstraling en is zeer gebruiksvriendelijk. Geïnteresseerden weten CIJO hierdoor beter te vinden: <http://jongerencidi.eu/>

Bestuur

In 2017 werd een nieuw CIJO-bestuur gekozen, bestaand uit Hidde van Koningsveld (voorzitter), Kavita Huizing, Daniel Lipsius, Thomas Prins en Anastasia Turevic. ■

en een groot pleitbezorger van de Joodse staat.

2017

aangestoken door Frits Barend. Een dag na de Amerikaanse erkenning van Jeruzalem als hoofdstad van Israel was het restaurant doelwit van een antisemitische aanval.

Hirsch signaleert een zorgwekkende trend, waarin post-kolonialisme en post-nationalisme als voedingsbodem dienen voor nieuwe vormen van intolerantie jegens Joden en de staat Israel.

In 2017 verzorgden ook CIDI-medewerkers lezingen over uiteenlopende onderwerpen, waaronder:

- ‘Dilemma’s rond terreurdreigingen’ aan studievereniging Geografie in Utrecht;
- ‘Antisemitisme in Nederland’ aan politiepersoneel in de regio Noord-Nederland;
- ‘Uitdagingen rond antisemitisme in Nederland’ tijdens een internationaal onderzoekcongres in Zürich;
- uitleg over antisemitisme aan middelbare scholieren in Rotterdam.

Confrontatie tussen Israel en Iran is geen lokaal probleem

De oorlog in Syrië vormt de trieste apotheose van wat niet zo lang geleden de Arabische Lente werd genoemd. Een periode van hoop op een betere tijd voor de Arabische landen en hun inwoners. Een hoop die inmiddels – helaas – is vervlogen.

Van Syrië (en Irak) hebben we geleerd hoe complex het Midden-Oosten is, hoe kwetsbaar de burgerbevolking, en vooral dat de (machts)verhoudingen deze complexiteit nog overstijgen. Zelfs de vraag wie wiens vrienden zijn is niet zomaar te beantwoorden en zeker niet wie “goed” is en wie “slecht”. Duidelijk is dat de partijen zich niet aan de Geneefse conventies houden, met alle gevolgen van dien. Ook leerden wij dat “het Westen” zich geen raad weet met deze situatie en amper in staat is – maar ook de wil ontbreekt – om een oplossing te helpen bereiken.

Vooralsnog lijkt het geheel als een machtsspel te zien, een stok om zowel Europa als de VS mee te slaan en intussen de eigen invloed in de regio te verstevigen.

De gevolgen van deze oorlog – verwoestingen en miljoenen vluchtelingen – ervaart vooral de regio, waar de meeste vluchtelingen zijn opgevangen en waar landen voortdurend aan de rand van destabilisering verkeren. Maar ook Europa is er niet door gespaard gebleven. De vluchtelingen en de veiligheidsdreigingen hebben de Europese samenleving sterk beïnvloed en de politieke kaarten in de Europese landen radicaal geschud.

In Israel is men vanzelf zeer bezorgd over de regionale ontwikkelingen. Aan de zuidgrens groeit de invloed van IS (momenteel vooral in de Sinai) en aan de noordgrens de steeds groeiende bemoeienis en aanwezigheid van Iran in Syrië en Libanon. De situatie escaleerde vorige week toen een Iraanse drone op Israel werd afgevuurd. Het risico dat de situatie compleet uit de hand loopt lijkt steeds groter te worden.

Vooralsnog in Zuid-Libanon zijn, onder het toezien van UNIFIL, talloze wapenarsenalen en raket- en artillerieinstallaties midden in burgergebieden geplaatst. Israel heeft al aangegeven zich niets van de “menselijke schilden” aan te zullen trekken en de installaties als legitieme militaire doelwitten te beschouwen. Een oorlog met Hezbollah en Iran zal verwoestende gevolgen hebben en talloze burgerslachtoffers veroorzaken, ook in Israel. De kans op een nieuwe vluchtelingenstroom is daarbij reëel, met alle gevolgen van dien. Voor de regio en ver daarbuiten, vooral voor Europa.

Het is tijd dat Europa wakker wordt en zich actief gaat inzetten om een dergelijke ramp te voorkomen.

Vervolg van pagina 1

Het Poolse argument dat de nationale eer op dit gebied moet worden verdedigd is volkomen bizar, verstoken van historische context en dient niets anders dan nationalisme, met antisemitische ondertonen.

Poolse redders en Poolse Jodenmoordenaars

Het derde punt, en kennelijk het belangrijkste, raakt aan het argument dat hoewel er inderdaad slechte mensen waren onder het Poolse volk, zoals onder ieder volk, het bezette en lijdende Poolse volk – en het leed inderdaad onder de bezetting, zeker twee miljoen Polen kwamen om als gevolg van de Nazi-misdaden – zich eigenlijk enorm inzetten om Joden te redden. Er wordt zelfs beweerd dat zestigduizend Polen Joden hebben gered.

het gedrag van het hele Poolse volk. Nauwkeurig en betrouwbaar Pools onderzoek heeft echter aangetoond dat de Poolse boeren in Markowa en naburige dorpen gewapend met hooivorken, stokken en jachtgeweren op jacht gingen naar Joden in de woningen en bossen in de omgeving om hen te vermoorden, over te dragen aan de Poolse politie die samenwerkte met de Duitsers, of uit te leveren aan de Duitsers zelf.

Poolse aanval op de vrijheid van meningsuiting

In de praktijk smooit deze nieuwe wetgeving elk onafhankelijk historisch onderzoek in de kiem vanwege de straffen die worden opgelegd aan eenieder die stelt dat het Poolse volk meewerkte aan Duitse misdaden. De nieuwe wet maakt het voorbehoud dat wetenschappelijk onderzoek en artistieke uitingen (wat

Naar aanleiding van een nieuwe Poolse wet, op basis waarvan het spreken over de Poolse betrokkenheid bij de Holocaust met drie jaar cel kan worden bestraft, hield de CIDI-jongerenorganisatie CIJO op 8 februari een protestdemonstratie voor de Duitse ambassade in Den Haag. De Poolse president Duda (die de omstrede wet heeft ondertekend) kreeg per Twitter een foto van de demo plus de volgende tekst toegestuurd:

'Dear President @AndrzejDuda. Since saying 'Polish death camps' is now a criminal offense in #Poland, we used our freedom of speech to rename the German embassy in The Hague. Hope this is ok with you! #polishdeathcamps #polishembassies'

Dat is natuurlijk een botte leugen. De Holocaustherdenkingsautoriteit van Yad Vashem in Israël heeft 6.700 Polen erkend als Rechtvaardigen onder de Volkeren. Zij waren echte helden omdat ze de Joden niet alleen voor de Duitsers verborgen hielden maar óók voor hun Poolse burens. Het is zeker mogelijk dat het werkelijke getal van Polen die Joden

dat ook moge zijn) niet onder de beperkingen van de wet vallen. Maar het wetsvoorstel definieert niet wie wordt beschouwd als wetenschapper of artiest. Als een Poolse masterstudent wil onderzoeken wat tijdens de oorlog op een bepaalde plek in Polen is gebeurd, in de wetenschap dat hij in de cel kan belanden als hij zijn bevindingen publiceert – want wat in Markowa gebeurde, gebeurde op veel plekken – zal hij zeker een ander onderwerp kiezen. Gidsen zullen ervoor kiezen om groepen die ze rondleiden niet te vertellen dat op de plekken die ze bezoeken Polen Joden beroofden en blij waren dat Joden werden vermoord of dat de [Joodse] huiseigenaren verdwenen. Hetzelfde geldt voor onderzoeksjournalisten en dergelijke.

De nieuwe wet is een grove aanval op de vrijheid van meningsuiting en onderzoek en moet worden veroordeeld, in de geest van de moedige kritiek die een week geleden werd geleverd door een groep Poolse historici van het Poolse Centrum voor Holocaustonderzoek en het sterke protest dat werd geuit door de Poolse directeur van het museum voor Poolse Joodse geschiedenis in Warschau. En wat deed de Israelische regering? Premier Benjamin Netanyahu uitte zijn terechte, sterke en ondubbelzinnige kritiek op de wetgeving op Twitter. Daarop volgde een verzoeningsgesprek met zijn Poolse tegenhanger Mateusz Morawiecki. De twee kwamen overeen dat een team van experts zou worden aangesteld om een brug te slaan tussen hun uiteenlopende standpunten.

De nieuwe wet is een grove aanval op de vrijheid van meningsuiting en onderzoek en moet worden veroordeeld

hebben gered het dubbele is van die 6.700. Er is geen enkele twijfel dat een uitzonderlijk moedige minderheid van de Polen Joden heeft geholpen, maar als het er daadwerkelijk 60.000 waren geweest, was de Holocaust in Polen compleet anders verlopen. De claim dat de Polen een volk waren dat Joden redde, is ook de bron voor de stichting van het museum in Polen gewijd aan de familie Ulma, die twee Joodse families probeerde te redden in het stadje Markowa. De familie Ulma werd verraden door een andere inwoner van de stad en werd samen met de Joodse families vermoord. Deze oprechte heldendaad wordt gebracht als typisch voorbeeld van

EDUCATIE

Nederlandse docenten in Yad Vashem, januari 2018. Foto CIDI

De 'Poolse kwestie' bewijst nog eens hoe belangrijk Holocausteducatie is. Op 29 december 2016 vertrok CIDI met een groep van 26 docenten naar Israël. Deze groep docenten nam deel aan het jaarlijks tien-daags seminar in Yad Vashem over 'hoe les te geven over de Holocaust in een veranderende Nederlandse samenleving'. Tijdens het seminar kregen docenten colleges, workshops en leerden zij nieuwe lesmethoden. Het educatief concept van Yad Vashem werd hen duidelijk gemaakt en de docenten raakten geïnspireerd in het ontwikkelen van

nieuwe lesmethoden. Hoewel het seminar in Yad Vashem erg intens was, leerden de deelnemers buiten het programma ook meer over Israël. Tijdens een lezing en een studietour door Jeruzalem kregen de docenten ook een beter beeld van Israël en het conflict. Aan de reis ging een voorbereidingsdag vooraf in Kamp Vught. In maart 2018 is er een evaluatiedag voor de docenten. Docenten vinden het steeds vaker lastig om in de klas gevoelige onderwerpen zoals discriminatie en de Holocaust te bespreken. Naar aanleiding van deze ontwikkeling or-

ganiseerde het CIDI op 8 april vorig jaar, in het gebouw van de Universiteit Utrecht, een studiedag voor middelbare school docenten, docenten in de bovenbouw van de basisschool en docenten in opleiding. Op deze studiedag werd docenten in verschillende workshops geleerd hoe om te gaan met deze uitdagingen voor de klas. Het doel van de dag was om docenten de benodigde praktische middelen aan te reiken om gevoelige onderwerpen, en in het bijzonder de Holocaust, met leerlingen bespreekbaar te blijven houden. ■

Israels Poolse bondgenoot

Op het moment van schrijven ken ik echter geen enkele expert op dit onderwerp die is uitgenodigd om deel uit te maken van zo'n overleg. Er lijkt sprake van een rookgordijn, want het Poolse parlement heeft het wetsvoorstel al zonder wijzigingen goedgekeurd. Wellicht zal er een soort verklaring worden afgegeven om tegenstanders en critici van de wet de mond te snoeren. Het is duidelijk dat economische- en veiligheidsbelangen en de steun van de Poolse regering in de Verenigde Naties voor Israël belangrijker zijn dan de Holocaust. ■

Prof. Yehuda Bauer is Holocausthistoricus en academisch adviseur van Yad Vashem, het internationale Holocaust herdenkingscentrum.

Naschrift

Op 17 februari maakte de Poolse premier Mateusz Morawiecki het schandaal zo mogelijk nog erger, door op een conferentie in München te verklaren dat er weliswaar Poolse daders in de Holocaust waren geweest, maar "ook Joodse, Oekraïense en Russische daders – niet slechts Duitse daders". Dezelfde dag legde Morawiecki een krans bij een monument voor Poolse collaborateurs met de nazi's. Polen heeft overigens nog steeds geen wet die inventarisatie en restitutie mogelijk maakt van de tijdens de oorlog geroofde of nadien door de Poolse staat geconfisqueerde Joodse bezittingen. Er ligt nu wel een wetsvoorstel, maar dat maakt het voor erfgenamen vrijwel onmogelijk om claims in te dienen. Algemene Joodse claims kunnen al helemaal niet worden ingediend. Het wetsvoorstel voorziet ook in een periode van slechts één jaar om claims in te dienen. Bijgevolg dreigen vrijwel alle geroofde/geconfisqueerde bezittingen van de drie miljoen omgebrachte Poolse Joden uiteindelijk ook formeel aan 'beherende' Poolse burgers en de Poolse staat toe te vallen. ■

UITNODIGING 70 JAAR ISRAEL

Jom Ha'atsmaet feest

Op donderdag 19 april is het (volgens de Joodse kalender) Jom Ha'atsmaet, Israels onafhankelijkheidsdag.

Om dit te vieren organiseert de Collectieve Israel Actie in samenwerking met o.a. CIDI een groot feest voor jong en oud. Met een show van (o.a.) Victor Mids, illusionist en arts (bekend van de televisieshow Mindf*ck, een populair wetenschappelijk illusieprogramma)

De muziek wordt verzorgd door de Muzika Showband. Er worden lekkernijen verkocht door koosjer restaurant H'Baron.

Wanneer: **Donderdag 19 april**
Tijd: **19:00 - na middernacht**
Waar: **Amsterdam – Noord** (adres volgt na aanmelding en bevestiging)
Kosten: **€ 20 p.p., kinderen tot 15 jaar € 10,- p.p.**
Kaarten zijn online te bestellen: **www.israelactie.nl/jomhaparty**

colofon

De Israel Nieuwsbrief is een uitgave van het Centrum Informatie en Documentatie Israel • overname met bronvermelding • ISSN 0920-2854

CIDI: postbus 11646, 2502 AP Den Haag • t (070) 3646862
f (070) 3653372 • www.cidi.nl • e cidi@cidi.nl • IBAN NL52INGB0003219484 (BIC INGBNL2A voor buiten Nederland)

Redactie: Paul van de Bas, Wim Kortenoeven, Hanna Luden, Naomi Mestrum en Elkan van der Raaf

Vormgeving: Luna 3